

AGRO Actualiteiten

Juni 2009

WET- EN REGELGEVING

De Meststoffenwet na 2009

Nederland moet voldoen aan de Nitraatrichtlijn. Deze richtlijn heeft als eis dat het nitraatgehalte in het grondwater maximaal 50 mg/l mag zijn. Het huidige mestbeleid is een middel om dat doel te bereiken. Dit beleid is neergelegd in het zgn. 3^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn. Het huidige beleid loopt in 2009 af.

Nederland moet haar mestbeleid voor de periode van 2010 t/m 2013 opnieuw door 'Brussel' laten goedkeuren. Enkele weken geleden heeft het ministerie van LNV daarvoor het 4^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn met daarin de plannen voor deze periode gepubliceerd. Het is weliswaar nog maar een plan, maar er lijkt niet veel ruimte voor veranderingen in te zitten. Als er wel veel zou veranderen komt volgens minister Verburg de derogatie voor 2010 en verder in gevaar.

In deze editie van AGRO Actualiteiten willen we de plannen op het terrein van de gebruiksnormen bespreken. In de volgende editie zullen we de overige punten gaan behandelen.

Concept stikstofgebruiksnormen vanaf 2010

Om het nitraatgehalte in het grondwater te meten zijn er landelijk een aantal meetpunten ingesteld. De hoogte van het nitraatgehalte op deze meetpunten vormt mede de basis voor de stikstofgebruiksnormen.

Veengrond

Op veengronden ligt het nitraatgehalte inmiddels beneden de norm. Daarom wordt op veengrond de komende jaren de stikstofgebruiksnorm niet verlaagd.

Kleigrond

Ook op kleigrond ligt het nitraatgehalte op de meeste meetpunten inmiddels beneden de norm. Daarom wordt ook op kleigrond de komende jaren de stikstofgebruiksnorm niet verlaagd. Voor onderstaande gewassen wordt de norm zelfs iets verhoogd:

- *Wintertarwe*

Vanaf 2010 wordt de stikstofgebruiksnorm voor wintertarwe op klei verhoogd van 220 kg naar 245 kg per ha.

- *Consumptieaardappelen en suikerbieten*

Als u deze gewassen teelt op kleigrond en u kunt aantonen dat uw gewasopbrengsten structureel boven het in tabel 1 genoemde niveau liggen u kunt extra stikstofgebruiksruimte krijgen.

ACCRES

accountants en belastingadviseurs

Wendtsteinweg 13
9363 AK Marum
tel: 0594 – 64 13 52
fax: 0594 – 64 39 89
e-mail: info@accresaccountants.nl
internet: www.accresaccountants.nl

Inhoud:

Wet- en regelgeving:

De Meststoffenwet na 2009	1
Concept stikstofgebruiksnormen vanaf 2010	1
Fosfaat: het probleem vanaf 2010	2

Subsidies:

Interessante subsidieopenstellingen	3
Ontkoppelingsdata GLB steun	3

Economie:

Melkveehouderij: de varkenscyclus achterna?	4
---	---

<u>Korte wenken:</u>	4
----------------------	---

Accres accountants en belastingadviseurs aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard ook als gevolg van beslissingen en of handelingen gebaseerd op de informatie uit AGRO Actualiteiten.

De gewasopbrengst moet u aantonen aan de hand van afleveringsgegevens over een aantal jaren. Op dit moment is het aantal jaren nog niet bekend.

Tabel 1: Extra gebruiksruimte op kleigrond

Gewas	Minimale opbrengst	Extra gebruiksruimte
Suikerbieten	75 ton/ha	15 kg N/ha
Cons. aardappelen	50 ton/ha	30 kg N/ha

Zand- en lössgronden

In tegenstelling tot de klei- en veengronden worden op zand- en lössgronden nog wel te hoge nitraatgehalten gemeten. Volgens het ministerie van LNV moeten de stikstofgebruiksnormen op deze gronden omlaag. Voor een aantal gewassen (grasland, groenbemesters) worden de stikstofgebruiksnormen in 2010 al

verlaagd. Vanaf 2012 wordt voor veel meer gewassen een verlaging van de stikstofgebruiksnormen voorgesteld.

Verhoging stikstofwerkingscoëfficiënt zandgronden

De stikstofwerkingscoëfficiënt van drijfmest op zand- en lössgronden wordt verder verhoogd tot 70%. Dit geldt overigens niet voor rundveedrijfmest.

Voor aangevoerde rundveedrijfmest wordt de werkingscoëfficiënt verlaagd tot 60%.

Derogatie

Over eventuele derogatie vanaf 2010 zijn nog geen afspraken gemaakt met 'Brussel'. Hierover wordt pas beslist als het 4^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn in de Nederlandse wet is opgenomen.

Fosfaat: het probleem vanaf 2010

Een andere richtlijn waar Nederland aan moet voldoen is de 'Kaderrichtlijn Water'. Deze richtlijn stelt o.a. strenge eisen aan het fosfaatgehalte van het oppervlaktewater. Uitgespoelde fosfaat, afkomstig uit de landbouw, is één van de oorzaken van een te hoog fosfaatgehalte in het oppervlaktewater. Daarom is het politieke uitgangspunt, dat er in 2015 een evenwichtsbemesting voor fosfaat moet gelden. Dit betekent, dat er in 2015 niet meer fosfaat mag worden bemest, dan dat het gewas aan de grond onttrekt, rekeninghoudend met een marge van 5 kg fosfaat/ha/jaar.

In het 4^e Actieprogramma zijn de aangepaste fosfaatgebruiksnormen opgenomen. Er daarin zit nu de pijn voor het mestbeleid van de komende jaren.

Bemesting op basis van de fosfaattoestand

Waarschijnlijk moet u vanaf 2010 van ieder perceel de fosfaattoestand laten bepalen. Uw gebruiksruimte voor fosfaat zal vervolgens mede worden bepaald aan de hand van de fosfaattoestand van uw grond. Aan de hand van de analysesresultaten worden uw percelen in drie groepen ingedeeld. Bij iedere groep hoort een bepaalde fosfaatgebruiksnorm. Het verschil tussen grasland en bouwland blijft bestaan.

In tabel 2 zijn de PAL- en Pw-grenzen voor de groepsindeling opgenomen. Is er straks geen analyse van een perceel beschikbaar, dan geldt automatisch de klasse 'Hoog'. Overigens is er op dit moment nog niets bekend over het bemonsteringsprotocol.

Tabel 2: Grenswaarden van de fosfaatgroepen

Fosfaatgroep	Grasland (PAL)	Bouwland (Pw)
Laag	< 27	< 36
Neutraal	27 – 50	36 – 55
Hoog	> 50	> 55

Gebruiksnormentabel

In tabel 3 is een samenvatting van de toekomstige fosfaatgebruiksnormen weergegeven.

Tabel 3: Toekomstige fosfaatgebruiksnormen (kg /ha)

Fosfaatgroep	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Grasland</i>					
- laag	100	100	100	100	100
- neutraal	100	95	95	95	95
- hoog	100	90	90	85	85
<i>Bouwland</i>					
- laag	85	85	85	85	85
- neutraal	85	80	75	70	65
- hoog	85	75	70	65	55

Verdere verlaging na 2013

De fosfaatgebruiksnormen voor 2014 en 2015 zijn niet in de tabel opgenomen, maar worden al wel in het 4^e Actieprogramma genoemd. Dit omdat de milieukundig gewenste eindnormen praktisch gezien niet in vier jaar kunnen worden bereikt.

Verskil met huidige derogatiemonster

Er is een belangrijk verschil tussen de grondmonsters voor derogatie en de nieuwe fosfaatmonsters. Uw huidige derogatiemonsters worden alleen maar gebruikt voor het opstellen van een landbouwkundig bemestingsadvies en beïnvloeden uw daadwerkelijke plaatsingsruimte voor mest en fosfaat niet. Dit wordt straks anders!

Minder ruimte voor mest

Uit het 4^e Actieprogramma blijkt overduidelijk, dat fosfaat het grootste knelpunt wordt binnen de mestwetgeving. Volgens onderzoek door het ministerie van LNV moet 30% van alle landbouwgrond in Nederland in de fosfaattoestand 'Hoog' worden ingeschat.

Het gevolg hiervan is dat meer bedrijven mest moeten zullen gaan afzetten. Ook zullen er straks derogatiebedrijven zijn waarbij stikstof niet meer de beperkende factor is voor het gebruik van mest (mocht de derogatienorm 250 kg N/ ha blijven), maar fosfaat. Daarnaast zal bij de afnemers de afzetruimte dalen. Bewerkte mest *kan* straks wellicht een oplossing bieden, maar dan moet het fosfaat buiten de Nederlandse landbouw worden afgezet.

Voor velen van u zal in de toekomst fosfaat de beperkende factor worden voor het gebruik van mest. Breng daarom tijdig de gevolgen voor uw bedrijf in beeld!

SUBSIDIES

Interessante subsidieopenstellingen

In dit bericht willen we in het kort een aantal subsidieopenstellingen aanstippen, die wellicht voor u interessant kunnen zijn.

Lopende openstellingen

De onderstaande subsidieregelingen zijn inmiddels opengesteld, maar u kunt nog wel een aanvraag indienen.

Subsidie 'Jonge landbouwers'

Deze subsidie bestaat al enkele jaren. Jonge landbouwers (o.a. max. 39 jaar en minder dan drie jaar geleden een volledig bedrijf overgenomen) kunnen 20% subsidie op investeringen krijgen. Het budget is al jarenlang niet toereikend om alle subsidieaanvragen toe te kennen. Er wordt dan geloot onder alle geldige aanvragen. Uw aanvraag moet uiterlijk 15 juli 2009 bij DR binnen zijn.

Subsidie 'Gecombineerde luchtwassystemen'

Bent u varkenshouder en wilt u investeren in een gecombineerd luchtwassysteem? Dan kunt u wellicht voor maximaal 35% van de subsidiabele kosten subsidie krijgen. Uw aanvraag moet uiterlijk 15 juli bij DR binnen zijn. Alle geldige aanvragen worden gerangschikt naarmate ze een groter knelpunt t.a.v. ammoniak en fijn stof oplossen. Aan de hoogst gerangschikte aanvragen wordt het eerste de subsidie toegekend.

 Wilt u voor een subsidie in aanmerking komen? Zorg dat uw aanvraag op tijd en volledig binnen is. Wij kunnen u hierbij verder helpen.

Innovatievouchers

Deze subsidieregeling is voor u van belang wanneer u kennis wilt gaan 'inkopen' om vernieuwingen binnen uw bedrijf in te voeren. Denk hierbij aan het laten onderzoeken van een nieuwe technische ontwikkeling of het laten uitvoeren van een marktanalyse.

De subsidie wordt verstrekt in de vorm van bonnen (vouchers), die u bij een erkende kennisinstelling als 'betaling' kunt inleveren. Reguliere adviesorganisaties vallen niet onder deze kennisinstellingen.

De regeling wordt door SenterNovem uitgevoerd. Zie voor meer informatie www.Senternovem.nl.

Subsidie (ex) suikerbietentelers

Op 17 augustus 2009 gaat er een bijzondere subsidieregeling open. In het kader van de herstructurering van het GLB-suikerbeleid is er subsidie beschikbaar voor landbouwers die in 2007 suikerbieten hebben geteeld.

De regeling biedt ondermeer 40% subsidie op investeringen (max. €20.000 subsidie).

De eisen die hieraan worden gesteld, zijn vrij ruim en de investering hoeft niets met de suikerbietenteelt te maken te hebben! De volgorde van binnenkomst bepaalt wie ervoor in aanmerking komt.

 Wilt u voor deze subsidie in aanmerking komen? Bereid uw aanvraag dan goed voor en zorg dat hij tijdig (op 17 augustus) bij DR binnen is!

Ontkoppelingsdata GLB steun

In Nederland zijn nog een aantal steunregelingen gekoppeld. In het 'Health check' akkoord is opgenomen, dat alle in Nederland nog gekoppelde steunregelingen uiterlijk per 2012 volledig moeten zijn ontkoppeld. Door de ont koppeling wordt uw nog gekoppelde steun opgenomen in de waarde van uw toeslagrechten.

Wat is het 'ontkoppelmoment'?

In tabel 4 is een overzicht opgenomen van de nog gekoppelde steunregelingen, het geplande 'ontkoppelmoment' en de bijbehorende referentieperiode. Overigens zijn dit nog voorstellen van het ministerie van LNV. Ze moeten nog door de Europese Commissie worden goedgekeurd.

Tabel 4: Ontkoppelmoment en bijbehorende referentieperiode

Steunregeling	Ontkoppeling	Referentie
Slachtpremie volwassen runderen	2010	2007 en 2008
Slachtpremie kalveren	2010	2006 t/m 2008 (beste jaar ?)
Aardappelzetmeelsteun	2012	2011
Evenwichtspremie zetmeelaardappelen	2012	2011
Verwerkingssteun vlas/vezelhenep	2012	2008
Zaaizaadsteun voor vlas	2012	2008
Gedroogde voedergewassen	2012	2005 t/m 2007
Steun voor eiwithoudende gewassen	2010	2007 en 2008
Steun voor noten	2010	2007 en 2008

Slachtpremie kalveren

Minister Verburg wil, dat voor elk individueel bedrijf het beste referentiejaar mag worden gekozen en is hierover druk in onderhandeling met 'Brussel'. Hierover is nu nog geen duidelijkheid.

Zetmeelsteun

De referentie voor de zetmeelsteun zal op basis van het individuele zetmeelquotum worden bepaald.

ECONOMIE

Melkveehouderij: de varkenscyclus achterna?

De melkveehouderij zit momenteel in zwaar weer. Het Landbouw Economisch Instituut (LEI) heeft recent de voorlopige cijfers over het 1^e kwartaal van 2009 gepubliceerd. Voor de melkveehouderij zien die cijfers er niet goed uit.

De melkprijs is na een ongekende piek, die startte in 2007, in de loop van 2008 gedaald naar het grote dieptepunt van vandaag (zie figuur 1).

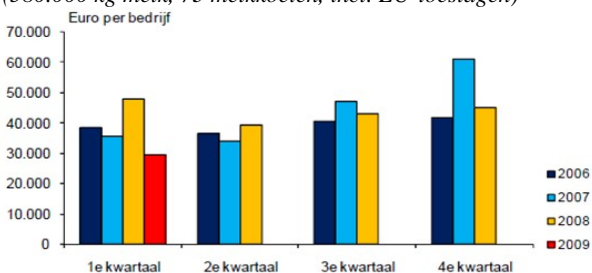
Figuur 1: Melkprijsontwikkeling per 100 kg melk (Bron: LEI)

Laag saldo

Ondanks de daling van de voerkosten leidt de lage melkprijs tot een laag saldo. In figuur 2 is een overzicht opgenomen van de bedrijfssaldi van het LEI voorbeeldbedrijf. Het huidige saldo is het laagste van de afgelopen jaren.

Figuur 2. Bedrijfssaldo melkveebedrijf (580.000 kg melk, 73 melkkoeien, incl. EU-toeslagen)

Leren leven met schommelingen

In de intensieve veehouderij en de akkerbouw zijn grote schommelingen in resultaten heel gewoon. Dit zijn sectoren waar de overheid de markt maar weinig beïnvloedt. Nu ook het zuivelbeleid is gericht op liberalisering, is het waarschijnlijk dat grotere schommelingen in de resultaten normaal zullen worden. Voor het goed kunnen omgaan met grote schommelingen in de geldstroom is het noodzakelijk dat u, als ondernemer, weet waar u staat (kostprijs), wat u kunt en waar u naar toe wilt.

Zorg dat u uw kostprijs kent! Dit is de basis voor al uw ondernemingsbeslissingen.

KORTE WENKEN

Heeft u al een wasplaats?

Sinds begin dit jaar moeten *alle* bedrijven meer dan 9 evenhoevigen *houden*, beschikken over een eenvoudige wasplaats waarop een vervoermiddel kan worden schoongemaakt. Tot 1 januari 2009 gold deze verplichting alleen wanneer u dieren *aanvoerde*. De AID heeft aangegeven, dat er dit jaar actief op het hebben van een wasplaats wordt gecontroleerd. Heeft u nog geen wasplaats, dan raden wij u aan om dit z.s.m. te realiseren. In 'AgroActualiteiten' van januari 2009 zijn de eisen opgenomen waaraan een wasplaats moet voldoen. Op veel bedrijven is dit vrij eenvoudig te realiseren.

Is de MDV iets voor u?

Vanaf 2008 is er ook voor de melkveehouderij een Maatlat Duurzame Veehouderij opgesteld. De MDV bestaat uit een pakket van eisen o.a. op het gebied van dierwelzijn, ammoniakemissie, energieverbruik e.d. Als u een nieuwe stal gaat bouwen en u kunt aan deze eisen voldoen, dan kan u dat aanzienlijke fiscale voordelen (MIA/VAMIL) opleveren. Uiteraard zijn er meerkosten aan een dergelijke stal verbonden, maar afhankelijk van uw situatie kunt u die terugverdienen.

Klopt uw bemestingsplan met uw GO?

Als u derogatie heeft aangevraagd, moet u ook beschikken over een *actueel* bemestingsplan. Het grondgebruik in uw bemestingsplan (zowel de percelen als de gewassen) moet overeenkomen met de oppervlakte die u bij de Gecombineerde Opgave (GO) heeft opgegeven. Als u hieraan twijfelt, controleer uw bemestingsplan hierop en pas het eventueel aan. U voorkomt hiermee problemen bij een AID controle.

Vergeet niet uw (P)SAN-overdracht te melden

Als u grond met een (P)SAN-overeenkomst tijdelijk heeft overgedragen en de *nieuwe* gebruiker heeft deze grond bij de GO 2009 opgegeven, dan moet u deze overdracht binnen 3 maanden na de overdrachtsdatum aan DR melden. Doet u dit niet, dan kan dit u een korting van 5% op uw (P)SAN vergoeding opleveren. Overdrachtsformulieren kunt u bij het LNV-loket aanvragen (0800-2233322). Ook als u een (P)SAN perceel permanent overdraagt, moet u dit melden.

Niet emissiearm uitrijden kan veel geld kosten!

De afgelopen tijd zijn er diverse gevallen bekend geworden, waarbij er een boete is opgelegd wegens het niet voldoen aan de eisen voor emissiearm uitrijden. Daarnaast is dit een overtreding van de Randvoorwaarden die gelden voor de GLB inkomenssteun zoals de bedrijfstoelage, de slachtpremie. Bij deze specifieke overtreding wordt standaard een korting op de inkomenssteun van 20% opgelegd. Vaak zal deze korting dus veel hoger zijn dan de boete.